

REGERINGEN

Utbildningsdepartementet

Regeringsbeslut

I:11

2011-03-10

U2011/1669/UH,
U2010/3524/UH (delvis)

Högskoleverket
Box 7851
103 99 STOCKHOLM

Uppdrag att utreda psykoterapeututbildningar

Bakgrund

Högskoleverket redovisade våren 2007 en utvärdering av psykoterapeututbildningar (Utvärdering av psykoterapeututbildningar vid universitet och enskilda utbildningsanordnare, Rapport 2007:30 R). Högskoleverket pekade i rapporten på bristande kvalitet i flera hänseenden. Regeringen beslutade den 2 april 2009, mot bakgrund av Högskoleverkets rekommendationer i rapporten, att återkalla tillstånd att utfärda examen för sju enskilda utbildningsanordnare.

Regeringen beslutade samma dag att ge Högskoleverket i uppdrag att utreda psykoterapeututbildningen och att bl.a. föreslå hur en ökad kvalitet i utbildningen skulle säkerställas. Den 31 maj 2010 redovisade Högskoleverket uppdraget i rapporten Ökad kvalitet i psykoterapeututbildningar, Rapport 2010:9 R (U2010/3524/UH).

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Högskoleverket att fortsatt utreda psykoterapeututbildningarna och att lämna förslag på åtgärder som krävs för att öka kvaliteten i utbildningarna. I uppdraget ingår att lämna

- förslag på åtgärder som leder till kvalitetsförbättringar i de grundläggande psykoterapeututbildningarna dels med den utgångspunkten att utbildningarna, som i dag, ska kunna ges utanför högskolan, dels med den utgångspunkten att utbildningarna ska ges inom högskolan,
- förslag på åtgärder som kan förbättra de praktiska delarna av utbildning som leder till psykoterapeutexamen,
- en analys av hur behörighetskraven till utbildning som leder till psykoterapeutexamen tillämpas, och med utgångspunkt i denna analys, ge förslag på om, och i så fall hur, behörighetskraven behöver förtydligas.

Förslagen bör inte leda till förändringar i andra utbildningar inom högskolan.

Under uppdragets genomförande ska Högskoleverket beakta den mångfald av terapiinriktningar som finns inom psykoterapin.

För varje förslag som Högskoleverket lämnar ska verket

- analysera och redovisa de konsekvenser, inklusive ekonomiska och juridiska, som förslaget kan medföra för berörda parter,
- kortfattat redovisa för- och nackdelar med övriga alternativ till lösningar som Högskoleverket har övervägt under utredningens gång,
- beakta de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen, och
- lämna de författningsförslag som behövs.

De redovisade ekonomiska konsekvenserna ska inkludera eventuella effekter på studiemedelskostnaderna.

Högskoleverket ska under utredningens gång samråda med berörda aktörer, såsom Socialstyrelsen, universitet och högskolor och enskilda utbildningsanordnare samt med representanter för arbetsgivare, studenter och psykoterapeuter som bedriver verksamhet i privat regi.

Högskoleverket ska fortlöpande rapportera till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) om arbetets gång.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 30 december 2011.

Skälen för regeringens beslut

Psykoterapeututbildningarna ger en kompetens som är efterfrågad av många patienter. De stora kvalitetsbrister som påvisats inom psykoterapeututbildningarna behöver åtgärdas för att patientsäkerheten ska kunna säkerställas. Det är angeläget att psykoterapeututbildningarnas kvalitet och organisation ger en god grund för legitimerade psykoterapeuter.

Förslagen i Högskoleverkets rapport Ökad kvalitet i psykoterapeututbildningar innebär att ett flertal utbildningar som i dag kan vara behörighetsgivande för tillträde till utbildning som leder till en psykoterapeutexamen i fortsättningen inte skulle vara det, vilket minskar rekryteringsunderlaget till utbildningen. Nuvarande utbildning föreslås också förlängas från 90 till 180 högskolepoäng genom att den kliniska praktiken integreras i utbildningarna. Vidare föreslås att socionomutbildningen och specialistsjuksköterskeutbildningen förlängs, en förlängning som i detta sammanhang är svår att motivera med tanke

på den relativt låga andelen studenter från dessa utbildningar som läser vidare till en psykoterapeutexamen.

Psykoterapeututbildningarnas konstruktion är ovanlig inom högskolan och berör ett antal intressenter förutom staten, såsom landsting, kommuner, enskilda utbildningsanordnare, studenter och klienter eller patienter. Det är därför särskilt viktigt att konsekvenserna av förändringar i fråga om utbildningarna analyseras noggrant.

Mot bakgrund av ovan framförda skäl anser regeringen att det behövs en kompletterande utredning för att de påvisade kvalitetsbristerna och andra problem som eventuellt finns med psykoterapeututbildningarna ska kunna lösas på ett tillfredsställande sätt.

På regeringens vägnar

Jan Björklund

Mikaela Staaf

Kopia till

Socialdepartementet/FS
Socialstyrelsen
Uppsala universitet
Lunds universitet
Göteborgs universitet
Umeå universitet
Linköpings universitet
Karolinska institutet
Beteendeterapeutiska Föreningen, Uppsala
Center för Cognitiv Psykoterapi och Utbildning
Ericastiftelsen
Ersta Sköndal högskola, S:t Lukas utbildningsinstitut
Göteborgs Psykoterapi Institut
Häggmark Psykoterapi och konsult AB för Linnéstadens Psykoterapi
Institut (LPI)
Otterhällans Institut för Psykoanalys psykoterapi och utbildning
Handelsbolag
Psykoterapisällskapet i Stockholm AB
Stockholms Akademi för Psykoterapeututbildning
Svenska Institutet för kognitiv psykoterapi
Svenska psykoanalytiska föreningen
Sveriges Kommuner och Landsting